

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2021

ΜΑΘΗΜΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΓΕΛ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ-ΔΕΛΕΝΙΚΑ ΜΑΡΙΑ-ΒΕΡΕΜΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ-ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ-ΑΓΟΡΓΙΑΝΙΤΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη σχολικό βιβλίο σελίδα 135

A2. Θεωρία σχολικό βιβλίο σελίδα 51

A3. Θεωρία σχολικό βιβλίο σελίδα 23

A4. α) ΣΩΣΤΟ, β) ΛΑΘΟΣ, γ) →ΣΩΣΤΟ δ) →ΣΩΣΤΟ ε) →ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β

B.1) Θέτω u το $x+1$, άρα $-x=1-u$, οπότε $f(u)=u \cdot e^{1-u}$ ή $f(x)=x \cdot e^{1-x}$.

B.2) Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με

$$f'(x) = (x)' e^{1-x} + x \cdot (e^{1-x})' = e^{1-x} + x \cdot (-e^{1-x}) = e^{1-x} - x \cdot e^{1-x} = e^{1-x}(1-x).$$

Είναι: $f'(x) = 0 \Leftrightarrow e^{1-x}(1-x) = 0 \Leftrightarrow 1-x = 0 \Leftrightarrow x = 1$

Ακόμα: $f'(x) > 0 \Leftrightarrow e^{1-x}(1-x) > 0 \Leftrightarrow 1-x > 0 \Leftrightarrow x < 1$

Επομένως η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 1]$ και γνησίως φθίνουσα στο $[1, +\infty)$ και παρουσιάζει στο $x_0 = 1$ ολικό μέγιστο το $f(1) = 1$.

B.3) Έχουμε:

$$f''(x) = (e^{1-x})' - (x \cdot e^{1-x})' = -e^{1-x} - [(x)' \cdot e^{1-x} + x \cdot (e^{1-x})'] = -e^{1-x} - (e^{1-x} - x \cdot e^{1-x}) = e^{1-x}(x-2)$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow e^{1-x}(x-2) = 0 \Leftrightarrow x-2 = 0 \Leftrightarrow x = 2$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow e^{1-x}(x-2) > 0 \Leftrightarrow x-2 > 0 \Leftrightarrow x > 2$$

Άρα η f είναι κυρτή στο $[2, +\infty)$ και κοίλη στο $(-\infty, 2]$ και έχει σημείο καμπής το $A(2, f(2)) = (2, 2e^{-1})$

Η συνάρτηση είναι συνεχής σε όλο το $\mathbb{R}$ άρα δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες.

Έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \cdot e^{1-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{1-x} = \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u = 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x \cdot e^{1-x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x e^{\frac{1}{x}}}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e}{e^x} = 0$$

Άρα η C_f έχει οριζόντια ασύμπτωτη την $y = 0$ στο $+\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} e^{1-x} = \lim_{u \rightarrow +\infty} e^u = +\infty$$

Άρα η C_f δεν έχει οριζόντιες ή πλάγιες ασύμπτωτες στο $-\infty$.

B.4) i) Επειδή η f είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 1]$, τότε $f(A_1) = (\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), f(1)) = (-\infty, 1]$ και

επειδή είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο $[1, +\infty)$, τότε $f(A_2) = (\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(1)) = (0, 1)$. Άρα το

σύνολο τιμών είναι το $f(A) = (-\infty, 1]$.

ii) Διακρίνω περιπτώσεις για τις τιμές του λ .

Αν $\lambda > 1$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ είναι αδύνατη

Αν $\lambda < 0$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ έχει μία λύση γιατί $\lambda \in f(A_1)$

Αν $0 < \lambda < 1$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ έχει 2 λύσεις γιατί $\lambda \in f(A_1)$ και $\lambda \in f(A_2)$

Αν $\lambda = 0$ η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει 1 λύση

Αν $\lambda = 1$ η εξίσωση $f(x) = 1$ έχει 1 λύση

Θέμα Δ

Δ1. Θεωρούμε τη συνάρτηση $K(x) = \ln x - \frac{1}{x}$, $x \in (0, +\infty)$

Η (1) ισοδύναμα γράφεται $\ln x - \frac{1}{x} = 0 \Leftrightarrow K(x) = 0$ (2)

Η K είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ ως διαφορά παραγωγίσιμων συναρτήσεων με $K'(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}$

Είναι $K'(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$

Άρα $K \nearrow (0, +\infty)$

Η K ικανοποιεί τις συνθήκες του Θ. Bolzano στο $[1, 2]$, διότι είναι συνεχής στο $[1, 2]$ ως παραγωγίσιμη σε αυτό και:

$$\left\{ \begin{array}{l} K(1) = \ln 1 - \frac{1}{1} = -1 < 0 \\ K(e) = \ln e - \frac{1}{e} = 1 - \frac{1}{e} > 0 \end{array} \right\} \text{ οπότε } K(1)K(e) < 0$$

Άρα η (2) έχει ρίζα $x_0 \in (1, e) \subseteq (0, +\infty)$

Επομένως η (2) έχει ρίζα στο $(0, +\infty)$ και μάλιστα μοναδική διότι $K \nearrow (0, +\infty)$

Δ2. Το x_0 είναι η ρίζα της (1), άρα ισχύουν:

$$\ln x_0 = \frac{1}{x_0} \quad (3) \Leftrightarrow x_0 \ln x_0 = 1 \quad (4)$$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ ως αποτέλεσμα πράξεων παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$f'(x) = \ln x_0 (x+1)' - (\ln x)' - (1)' = \ln x_0 - \frac{1}{x}$$

Η f' είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ ως διαφορά παραγωγίσιμων συναρτήσεων και $f''(x) = \frac{1}{x^2}$

Είναι $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

Άρα $f' \nearrow (0, +\infty)$

Είναι $f'(x_0) = \ln x_0 - \frac{1}{x_0} \stackrel{(3)}{=} 0$ και $f' \nearrow (0, +\infty)$ οπότε:

Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ με $x < x_0$ ισχύει $f'(x) < f'(x_0) \Leftrightarrow f'(x) < 0$

Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ με $x > x_0$ ισχύει $f'(x) > f'(x_0) \Leftrightarrow f'(x) > 0$

x	0	x_0	$+\infty$
$f'(x)$		0	
		$-$	$+$
f		$\searrow$	$\nearrow$

ο.ε.

Η f παρουσιάζει (ολικό) ελάχιστο στο x_0 το

$$f(x_0) = \ln x_0 (x_0 + 1) - \ln x_0 - 1 =$$

$$= x_0 \ln x_0 + \ln x_0 - \ln x_0 - 1 \stackrel{(4)}{=} 0$$